

Timeavtaler og informasjon

til deg som opereres for

Nesepolypper og/eller Kronisk bihulebetennelse

Navn

Avdeling for øre-nese-hals
St. Olavs Hospital

Innholdsfortegnelse

Velkommen til Avdeling for øre-nese-hals, St. Olavs Hospital	3
Dine timeavtaler	3
Nesepolypper og kronisk bihulebetennelse	4
Kvalitetsregisteret	4
Viktig informasjon før operasjon	5
Medisiner	5
Diabetesmedisiner	
Blodtrykksmedisiner	
Blodfortynnende medisiner	
Smertestillende før du kommer til operasjon	5
Faste	6
Annet	6
Informasjon om operasjonsdagen	6
Komplikasjoner	7
Hjemme	7
Aktuelle telefonnummer	8
Saltvannsskylling av nesen.....	9
Nasale steroider	10/11
Egne notater	12

Vedlegg: *Informasjon om Pasientreiser*

Velkommen til Avdeling for ØNH, St. Olavs Hospital

Dette heftet inneholder informasjon til deg som skal opereres pga. nesepolypper og/eller kronisk bihulebetennelse. Det beskriver hele forløpet fra første timen på poliklinikken til avsluttende kontroll. Operasjonen utføres av leger ved Øre-nese-hals-avdelingen som har stor kompetanse innenfor området.

Vår erfaring er at du blir spart for bekymringer og overraskelser hvis du på forhånd vet hva som skal skje. Vi vil derfor oppfordre deg til å lese dette heftet grundig og at du tar vare på det helt til du har vært til avsluttende kontroll hos oss.

Dine timeavtaler

Operasjon:		Dato/Kl.:	Oppmøtested:
☐ Narkose	☐ Dagkirurgi (Du reiser hjem samme dag)	Dato:	☐ ØNH, Operasjon, <u>2. etasje</u> Nevrosenteret, St. Olav
☐ Lokalbedøvelse	☐ Innleggelse (Innleggelse første natt etter operasjonen)	Kl.:	☐ Røros Sykehus
1. kontroll: 3-7 dager etter operasjon (Tampongfjerning hos sykepleier)		Dato:	ØNH, Poliklinikk, <u>1. etasje</u> , Nevrosenteret, St. Olav
2. kontroll: <u>Ca.</u> 10-14 dager etter operasjon (Opprensning hos legen)		Dato:	ØNH, Poliklinikk, <u>1. etasje</u> , Nevrosenteret, St. Olav
Avsluttende kontroll: 6 mnd (Hos sykepleier)		Dato:	ØNH, Poliklinikk, <u>1. etasje</u> , Nevrosenteret, St. Olav
		Kl.:	

Dersom timen ikke kan benyttes, avbestill snarest og senest innen kl. 12.00 siste hverdag før avtalen. Hvis du ikke møter og timen ikke avbestilt, belastes du med et gebyr.

Nesepolypper og/eller kronisk bihulebetennelse

Nesepolypper er en vanlig lidelse: 2-4 % av den voksne befolkningen har polypper i nesene. Kronisk bihulebetennelse er også en vanlig lidelse: 5-15 % av den voksne befolkningen lider av dette og halvparten av disse har også polypper som en del av sykdommen.

De fleste pasientene kan behandles med en nesenspray med nasale steroider og har ikke behov for operasjon. Noen pasienter trenger kurer med Prednisolon-tabletter og antibiotika for å bli bedre. Når medikamentell behandling er forsøkt uten å gi den ønskede effekten, kan operasjon bli aktuelt for de som plages mye.

Målet for operasjonen er å åpne opp slik at nese og bihuler blir ventilert. Dette vil medføre at du puster bedre med nesene, det blir mindre snørr/slim i nesene, presset i bihulene blir mindre og luktesansen vil bli bedre for en del pasienter. I tillegg vil du få mindre plager med bihulebetennelser. Forventet effekt av inngrepet vil merkes av de fleste allerede etter 2-4 uker.

Kvalitetsregisteret

Vi ønsker å samle medisinske data på deg i et kvalitetsregister. Dette gjøres for å dokumentere kvalitet og resultat av inngrepet, samt om nødvendig forbedre denne type behandling. Du vil få grundig informasjon (både skriftlig og muntlig) om Kvalitetsregisteret.

Viktig informasjon før operasjonen

Hvis du ikke har fått annen beskjed, skal du ta dine vanlige morgenmedisiner på operasjonsdagen, både tabletter og inhalasjoner men:

1. Hvis du har insulin- eller tablettbehandlet diabetes (sukkersyke), skal du **ikke** ta dine diabetesmedisiner om morgenen. Mål blodsukkeret hjemme. Hvis det er lavt, kan du ta et glass søt saft.
2. Medisin du tar for forhøyet blodtrykk, skal du **ikke** ta om morgenen på operasjonsdagen - **men ta med all medisinen din til sykehuset!**
3. Står du på blodfortynnende medisiner, f.eks. Albyl-E, Plavix, Dispril, Marevan, Pradaxa, Xarelto, avtaler ØNH-legen med deg om du kan slutte med blodfortynnende medisiner før operasjonen. Etter at det er bestemt at du kan slutte med blodfortynnende medisiner, gjelder følgende:
 - *Albyl-E, Efiend, Brilique, Plavix eller Dispril skal du slutte med 7 dager før operasjon*
 - *Xarelto, Pradaxa, Arixtra, Eliqui eller Marevan skal du slutte med 3 dager før operasjonen. Hvis du bruker Marevan, må INR-verdien kontrolleres dagen før. Ta kontakt med oss angående dette (tlf. 72 57 61 15)*
 - *Xagrid eller Ticlid skal du slutte med 10 dager før operasjon*

Dagen etter operasjonen skal du starte opp med blodfortynnende medisiner som før, eller etter anvisning fra legen som opererte deg.

Smertestillende før du kommer til operasjon

For å gi deg best mulig smertebehandling, ber vi deg gjøre følgende 2 timer før oppmøte på sykehuset:

Hvis du veier 50-70 kg: Ta 1,5 g Paracetamol eller Pinex
Hvis du veier over 70 kg: Ta 2 g Paracetamol eller Pinex

Hvis du tåler Ibuprofen (en annen type smerte- og betennelsesdempende medisin), tar du en tablett på 400 mg sammen med Paracetamol/Pinex. Tablettene tas med et glass vann eller saft 2 timer før oppmøte på sykehuset. Både Paracetamol/Pinex og Ibuprofen er reseptfrie medisin som du også kan bruke som smertestillende etter operasjonen.

Faste

Dagen før operasjonen skal du faste fra midnatt. Det betyr at du ikke skal spise, røyke, bruke snus, ta drops eller tygge tyggegummi etter kl. 24.00. Du kan drikke 1 glass vann, saft eller ta en kopp kaffe/te frem til 2 timer før oppmøte. Tannpuss skal du utføre som vanlig.

Ved operasjon i lokalbedøvelse behøver du ikke å faste.

Annet

Vi ber om at du fjerner piercing i/ved ansikt før operasjonen. Ha på jogge-/treningstøy og la smykker bli liggende hjemme. Hvis du blir forkjølet med hoste og feber og er usikker på om operasjonen kan utføres, må du ringe oss.

Informasjon om operasjonsdagen

- Operasjonen utføres vanligvis dagkirurgisk, det vil si at du reiser hjem samme dag
- Det kan bli litt ventetid, så ta med deg lesestoff etc
- Når du kommer, blir du tatt imot av en sykepleier som forbereder deg til operasjonen
- Deretter får du snakke med legen som skal operere deg og eventuelt narkoselegen
- Operasjonen kan gjøres i narkose eller lokalbedøvelse og tar 1-3 timer. For å stoppe blødninger etter operasjonen, vil du sannsynligvis ha en liten tampong i begge nesebor når du våkner
- Du blir liggende på Recovery/Dagkirurgisk hvile i ca. 2 timer etter operasjonen
- Nødvendige resepter, sykmelding og informasjon vil du få av sykepleier/lege før hjemreise
- Ved operasjon i narkose skal du ikke kjøre bil selv på operasjonsdagen
- Du bør ha en voksen person hos deg den første natten etter operasjonen

Komplikasjoner

Komplikasjoner forekommer sjelden. Litt blodsiv fra nesen er normalt de første 12 dagene etter operasjonen. 1 av 100 pasienter kan få større blødninger. Infeksjon kan forekomme hos ca. 2-5 % av pasientene. Symptomer på infeksjon kan være økende smerte, hevelse og feber. Svært sjelden (1 av 1000) kan det oppstå synsforstyrrelse eller skade på øyet i forbindelse med operasjonen. På grunn av at bihulene ligger svært nær hjernen, kan det forekomme lekkasje av hjernevæske (1 av 200-500). Hvis det skulle skje, må det opereres på nytt for å lukke lekkasjen.

Hjemme

Du vil bli sykmeldt i 5-14 dager avhengig av operasjonens omfang. Det første døgnet bør du være i ro – og helst sitte/ligge med hodet høyt. Unngå tunge løft og kraftig fysisk aktivitet i sykemeldingsperioden. Unngå varme drikker og sterkt krydret mat den første uka. Dersom du blør etter at du kommer hjem fra sykehuset kan du suge på en isbit, legge isbiter over nesen og i nakken. Dette vil gjerne stoppe blødningen. Hvis det ikke stanser, må du ta kontakt med sykehuset.

Det er vanlig å ha litt vondt i nesen etter operasjonen og at du trenger noe smertestillende. Noen pasienter får antibiotika for å forhindre infeksjon og Prednisolon-tabletter (kortison) for å redusere hevelse i nesen etter inngrepet.

NB! *Hold tampongene fuktige ved hjelp av saltvannsskylling (3-4 ganger daglig) helt frem til de skal fjernes.*

Når nesetampongene er fjernet er det viktig (om ikke annet er avtalt):

- *Å skylle nesen med saltvann 3-4 ganger daglig i 2-4 uker (start dagen etter at tampongene er fjernet)*
- *Å bruke nesenspray med nasale steroider hver dag det første året etter operasjonen (start dagen etter at tampongene er fjernet). (Noen pasienter skal bruke nesedråper den første tiden etter operasjonen før de går over til nesenspray - legen vil informere deg om dette)*

Aktuelle telefonnummer

<p>Operasjonstidspunkt/overnatting:</p> <p>Inntakskontoret Øre-nese-hals Hverdager kl. 07.30-11.30 og 14.00-15.00</p>	 <p>72 57 61 15</p>
<p>Sykepleierkontakt/medisinske spørsmål:</p> <p>Øre-nese-hals poliklinikk Hverdager kl. 08.00-15.30</p>	 <p>72 57 61 31</p>
<p>Sykepleiekontakt/medisinske spørsmål:</p> <p>Øre-nese-hals sengepost Hverdager etter kl. 15.30 (Helg og høytid)</p>	 <p>72 57 60 16</p>
<p>Røros Sykehus, Sengepost</p>	 <p>72 82 32 64</p>
<p>Ved akutt hjelp – Ring 113</p>	

Saltvannsskylling av nesen

Saltvann kan forhindre infeksjon ved å holde slimhinnene fuktige og rene, og løser opp skorper etter operasjonen.

Du kan selv lage saltvann til skylling på følgende måte:

- Kok opp 1 liter vann
- Tilsett 1 strøken spiseskje salt uten jod – rør om
- Avkjøl blandingen til den er lunken før bruk

Nesen kan skylles på mange måter, vi foreslår følgende prosedyre for skylling:

- Fyll litt temperert saltvannsoppløsning i en bolle/et beger
- Klem av det ene neseboret med en finger, sett nesen ned i vannet og trekk/snus saltvannet opp i det andre neseboret
- Saltvannet blåses ut igjen, eventuelt spyttes ut via munnen
- Gjenta skyllingen 2-3 ganger i hvert nesebor.
- Saltvannet bør ikke svelges
- For å redusere infeksjonsfaren, må utstyret du bruker til neseskylting være helt rent og rengjøres mellom hver neseskylting. Du kan også bruke rent engangsutstyr som kastes etter hver skylling

Nesespray med nasale steroider

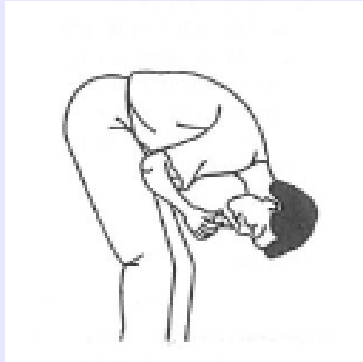
Riktig sprayteknikk er helt avgjørende:

- Puss nesen og rist flasken før du bruker nesepøyen
- Se på føttene hele tiden mens nedestående punkter gjennomføres
- Hold flasken i **høyre hånd** når du skal spraye i **venstre nesebor** og i **venstre hånd** når du skal spraye i **høyre nesebor** (dvs. "kryss") og sikt mot øyet på den siden du sprayer
- Du skal ikke spraye mot midten av nesen, da kan du få en skade på neseskilleveggen
- Spray antall ganger som legen har anbefalt
- Bøy deretter hodet bakover og pust inn gjennom nesen

Nesedråper med nasale steroider

Les bruksanvisningen som følger dråpene nøye

- Bøy hodet fremover som vist på tegningen eller du kan ligge på ryggen med hodet bøyd bakover

Illustrasjon: GlaxoSmithKline (GSK)

- Før endosebeholderen forsiktig inn i neseboret og drypp ca. 6 dråper (halve dosen i endosebeholderen)
- Gjenta i det andre neseboret

Egne notater

Du er velkommen til å kontakte oss
hvis du har spørsmål eller er i tvil om noe !

Avdeling for øre-nese-hals, St. Olavs Hospital
Harald Hardrådes gate 5, 7030 Trondheim

Telefon: 72 57 61 31

Post.onh.kjeve.oye@stolav.no

www.stolav.no

Alle rettigheter tilhører Avdeling for øre-nese-hals, St. Olavs Hospital. Teksten må ikke kopieres eller mangfoldiggjøres på annen måte uten særskilt tillatelse fra Avdeling for Øre-nese-hals, St. Olavs Hospital.

Bilder: <http://www.colourbox.com>

20.10.16